

herfter nogenstømhøst Stemmning, eller udtalt sig for at bibeholde Vægterne. Men jeg gaar videre og kan da sige, at hverken den kjøbenhavnske Presse i det Hele taget eller den Deel deraf, som netop læses af den store Mængde, har udtalt en saadan Stemmning; vel har jeg hørt Tale om denne Stemmning i et Blad, som nylig er kommet frem heri Landet, men som endnu ikke har vundet noget stort Publikum for sig — om det vil skee, kan være tvivlsomt — det maa da ikke gaae frem paa samme Maade som i denne Sag, idet det har truet de kjøbenhavnske Borgere og Borgerinder med, at de vilde blive indebrændte eller myrbede i deres Seng, naar Vægterne ikke længer vare tilstede for at beskytte dem; derimod nærer det Blad, der læses meest af den Deel af Befolkningen, som efter den ærede Rigsdagsmands Mening skulde være meest udsat ved Tabet af Vægterne, aldeles ingen Sympathi for denne Institution. Naar man altsaa seer, at hverken Politiet, det vil sige, selve den Autoritet, hvorefter der er Tale, eller Borgerrepræsentationen, eller de kjøbenhavnske Rigsdagsmænd, eller den kjøbenhavnske Presse kjende Noget til denne Stemmning, hvorledes og paa hvad Maade kan den saa være til? Der er endelig Mænd, som ved deres Stilling komme i saa megen Berøring med Befolkningen, at de maae være istand til at have en Mening om, hvorvidt der er en saadan Stemmning tilstede, og jeg tør da sige, uden at saare Veftebenheden, at jeg er blandt dem, der bedst maa kjende Stemningerne her i Kjøbenhavn, idet jeg har den Ære at være Formand for en Forening, der tæller mellem 2 og 3,000 Medlemmer, af hvilke jeg hver Dag hører mange udtale sig, og med hvem jeg ofte samles i betydelig Mængde; men jeg har ikke hørt nogen saadan Stemmning udtale sig. Vel veed jeg, at den ærede Forslagsstiller (Müllén) ogsaa er Formand for en Forening i Kjøbenhavn; men da den, efter hvad man har fortalt mig, kun tæller henved 50 Medlemmer, kan den vel neppe med Rette kaldes Organet for en Stemmning her i Kjøbenhavn. Jeg gad iøvrigt vide, hvorledes den ærede Rigsdagsmand vil bevise, at der virkelig er en saadan Stemmning tilstede; ja, man kan vel faae En eller Anden til at sige: Det er

slent med, at de Gadevægtere skulde afftaffes, thi vi udsætte os nu for at blive oversalbne om Natten — men der forstaaes dog virkelig noget Andet ved Stemmningen i en Hovedstad, der tæller over 150,000 Indbyggere. Jeg troer heller ikke, at det er saa svært at raade den Gaade, hvorfra disse Uttringer, som man tillægger Venævnelsen „Stemmning“, ere komne; de ere komne som et Ekko af Uttringer, der først ere hørte her i Salen under denne Sags første Behandling; der har ikke været en eneste Lyd i Pressen eller i Befolkningen derom, førend det ved første Behandling behagede ærede Medlemmer her at staae op og beklage Affstæffelsen af Vægterne, uden at de dog vare istand til at paavise nogenstømhøst Demonstration, stor eller lille, fra Befolkningens Side for Bevarelsen af denne Institution, eller nogenstømhøst Udtalelse i den Retning, som var værd at lægge Mærke til; først da disse ærede Medlemmer havde udtalt sig for Vægterne, begyndte Enkelte at blive bange og mene, at det dog var slent at miste dem, og at man derfor burde gjøre Sit for at beholde dem. Dette er i Korthed Sagens historiske Gang, men da jeg ikke er istand til at tillægge de Uttringer, som de ærede Medlemmer fremkom med ved første Behandling, nogen Betydning, saa kan jeg saa meget mindre gjøre det med Hensyn til det svage Ekko, der nu lyder af disse Uttringer. Jeg skal til Slutningen kun bemærke, at jeg nærmest har begjært Ordet, fordi jeg ikke troede at burde nægte mig Ret til at tale et Ord med i det Spørgsmaal, om hvorvidt der i det her omhandlede Punkt er nogen Stemmning eller ikke i den kjøbenhavnske Befolkning, idet jeg som Formand for Arbejdersforeningen af 1860 vilde have havt rig Leilighed til at lære den at kjende, hvis den overhovedet var til.

Rettelser i Dams Foredrag:

Sp. 3903, Lin. 4 f. o.: „1712“ læs: „1812“
 — — — 5 — „12te Juli“ læs: „20de Juni“
 — — — 17 — „August“ læs: „29de April“